

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**



**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
75 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2015

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

**Кулаковська Т.А., канд. екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій**

Неспроможність ринкового механізму виступати саморегулятором ринкової рівноваги, структурні перетворення ринку, викликані діями монополій та втручанням різних інститутів, обумовлюють об'єктивну необхідність державного регулювання економіки. Роль держави в економіці з часом стає все більш складною та потребує від урядових органів все більшої кваліфікації.

Державне регулювання розвитку аграрного сектору слід розглядати як економічний вплив держави на виробництво, переробку та реалізацію сільськогосподарських продукції, сировини і продовольства, а також на виробничо-технічне обслуговування та його матеріально-технічне забезпечення. Отже, форми державної підтримки в аграрному секторі повинні розглядатися у відповідності до технологічного ланцюга створення вартості, починаючи з сільського господарства і закінчуючи реалізацією кінцевої продукції.

Державна підтримка аграрного сектору України здійснюється, головним чином, за такими напрямками: фінансово-кредитна підтримка, податкове стимулювання, цінове регулювання.

Дослідження механізмів податкового стимулювання свідчать про його концентрацію на застосуванні спеціальних режимів сплати земельного податку, податку на додану вартість, податку на прибуток підприємств. Більшість із форм стосується сільського господарства, машинобудування для сільського господарства та біопаливної промисловості.

Фінансово-кредитну підтримку аграрного сектору України здійснюється за основними галузями сектору: тваринництво, рослинництво та інфраструктура аграрного ринку.

Серед форм фінансово-кредитної підтримки розвитку тваринництва аграрного сектору України слід виділити такі: дотації за утримання молодняку ВРХ; часткове відшкодування вартості закуплених племінних телиць, нетелей та корів молочного, м'ясного та комбінованого напрямку; часткове відшкодування фізичним особам витрат на закупівлю установки індивідуального доїння; дотації за продану на переробні підприємства худобу; виділення фінансових ресурсів на підтримку виробництва екологічно чистого молока для виготовлення продуктів дитячого харчування; часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів та підприємств із виробництва комбікормів; доплата за реалізацію сільськогосподарськими підприємствами та фізичними особами вовни; дотації на племінні бджолосім'ї; підтримка селекції у тваринництві та птахівництві на підприємствах АПК; державна підтримка селекції в рибному господарстві тощо.

Фінансово-кредитна підтримка розвитку рослинництва аграрного сектору України здійснюється за такими напрямками: компенсація за пересів озимих зернових культур; створення та забезпечення резервного запасу сортового та гібридного насіння; часткове відшкодування вартості будівництва нових тепличних комплексів; підтримка сільськогосподарських підприємств, що перебувають у складних кліматичних умовах; виділення фінансових ресурсів на боротьбу із шкідниками та хворобами сільськогосподарських культур; виділення фінансових ресурсів на часткову компенсацію вартості використаної електроенергії для поливу сільськогосподарських культур на зрошуваних землях; підтримка розвитку виноградарства, садівництва та хмелярства; підтримка селекції у рослинництві.

Серед інших форм фінансово-кредитної підтримки розвитку аграрного сектору України можна виділити форми, спрямовані на розвиток інфраструктури аграрного ринку, стабілізацію ринку сільськогосподарської продукції, забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на зовнішніх ринках тощо.

Про результативність державних заходів з підтримки розвитку аграрного сектору свідчать результати впровадження програм розвитку (див. табл.).

Таблиця – Результати впровадження програм розвитку аграрного сектору України

Отримані результати	Відсоток від прогнозованого обсягу
Забезпечення розвитку рослинництва	
Закуплено 41,7 тис. тонн насіння	14,4 %
Вироблено 151,6 тис. тонн оригінального насіння суб'єктами господарювання у первинному насінництві	74,0 %
Впровадження запобіжних заходів по боротьбі зі шкідниками та хворобами сільськогосподарських культур на площі 473,3 тис. га (у 1603 господарствах)	10,3 %
Проведено агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення (у 2008-2010 рр. обстежено сільськогосподарських угідь на 4826 сільськогосподарських підприємствах на площі 6,82 млн га) і видано 116,2 тис. паспортів	34,3 %
Забезпечення розвитку галузі тваринництва	
Виробництво (реалізація на переробку) молодняка великої рогатої худоби підвищених вагових кондицій у живій вазі становило 223,9 тис. тонн	17,2 %
Виробництво (реалізація на переробку) молодняка кондиційних свиней – 255,6 тис. тонн	18,5 %
Виробництво (реалізація на переробку) молодняка курчат-бройлерів – 775,7 тис. тонн	19,9 %
Виробництво молока, реалізованого на переробку – 23976,2 тис. тонн	99,2 %
Виробництво вовни, реалізованої на переробку – 4 тис. тонн	54,1 %
Отримано (станом на 01.01.2012) на сільськогосподарських підприємствах:	
— поголів'я племінних телиць і нетелей становило 88,6 тис. голів;	110,75 %
— корів молочного напрямку – 548,4 тис. гол.;	49,3 %
— корів м'ясного напрямку продуктивності – 35,3 тис. гол.;	60,6 %
— вівцематок і ярочок віком старше одного року – 751,2 тис. гол.;	195,1 %
— телиць, закуплених в особистих селянських господарствах, – 13 тис. гол.	18,6 %
Проведено ідентифікацію та реєстрацію 6202,7 тис. гол. великої рогатої худоби	52,7 %

Незважаючи на значний спектр напрямів та форм державної підтримки розвитку аграрного сектору економіки України, їх реалізація досить складна, і пов'язано це з низкою проблем. Проблемними залишаються питання використання коштів Аграрним фондом при здійсненні цінового регулювання на аграрному ринку. Очевидним залишається факт, що держава не сприяє виробництву кінцевих продуктів в Україні, а орієнтована більшою мірою на експорт зернових культур. Негативно впливає на розвиток аграрного сектору зниження обсягів фінансування заходів прямої підтримки аграрного сектора, припинення дії державних цільових програм і низький рівень використання державою непрямих заходів. Проблемою залишається питання надання коштів державної підтримки. Фактично її отримують не більше 10% тих, хто працює в аграрному секторі. Також слід зазначити, що держава не сприяє дотриманню балансу інтересів великих агрохолдингів та фермерів, що ускладнює взаємовідносини між ними.

Підвищення ефективності заходів державної підтримки стане можливим тільки тоді, коли з'явиться усвідомлення, що головним завданням держави є створення сприятливих умов для розвитку економіки країни, і зокрема аграрного сектору.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ

ДОСЛІДНИЦЬКЕ ПОЛЕ РУРАЛІСТИКИ ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ Павлов О.І.....	225
СТАН І НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ Басюркіна Н.Й.....	227
ДО ПИТАННЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ БЕЗПЕКИ ВІТЧИЗНЯНОЇ М'ЯСНОЇ ПРОДУКЦІЇ ВИМОГАМ ЄС Берегова Т.А.....	229
МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Вігуржинська С.Ю.....	231
РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ МАТЕРІАЛЬНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Самофатова В.А.....	232
ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПРОВІДНИХ АГРОХОЛДІНГІВ УКРАЇНИ Дідух С.М.....	233
ПРО ОПТИМІЗАЦІЮ ПОЄДНАННЯ РІЗНИХ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ Колесник В.І.....	235
ОЦІНКА СТАНУ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНИ Крупіна С.В.....	236
ФАНДРАЙЗИНГ І КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ РОЗРОБОК Свистун Т.В.....	238
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Кулаковська Т.А.....	240
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОЗНАК, ПРИТАМАННИХ СТАДІЯМ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПІДПРИЄМСТВА Волкова С.Ф., Фрум О.Л.....	242
ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ Лобоцька Л.Л.....	243
«ПРАВО НА ХАРЧУВАННЯ» В УМОВАХ ІНФЛЯЦІЇ Меліх О.О.....	245
ГЕОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ Магденко С.О.....	246
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ПО УПРАВЛІННЮ ЕКОНОМІЧНИМИ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ Шалений В.А.....	248
СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Яблонська Н.В.....	250

СЕКЦІЯ МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ

ЗНАЧИМІСТЬ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У QFD- МЕТОДОЛОГІЇ ПРИ ФОРМУВАННІ ЯКОСТІ НОВИХ ЗЕРНОВИХ ПРОДУКТІВ Мардар М.Р., Жигунов Д.О., Устенко І.А., Голубєва М.М.....	251
ЗМІСТОВНЕ ПРОЕКТУВАННЯ НОВИХ ПРОДУКТІВ (НА ПРИКЛАДІ ІГРИСТОГО ВИНА) Брайко М.Г., Голубьонкова О.О.....	253
ПРОСУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ЗА ДОПОМОГОЮ ONLINE-МАРКЕТИНГУ Кордзая Н.Р.....	255
PEST-АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА КОМБІКОРМІВ ДЛЯ ДЕКОРАТИВНОЇ ТА СПІВУЧОЇ ПТИЦІ Мардар М.Р., Бордун Т.В., Кручек О.А., Пономаренко Т.....	257
АНАЛІЗ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА З ВИРОБНИЦТВА МАКАРОННИХ ВИРОБІВ Устенко І.А., Кручек О.А.....	259
АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ Голубьонкова О.О., Маштакова І.О.....	261
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ПРОСУВАННЯ ПОСЛУГ НА РИНОК Голубьонкова О.О., Пашченко Ю.Ю.....	263

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
20 – 24 квітня 2015 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Члени колегії:

Бельтюкова С.В., д.х.н., професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Волков В.Е., д.т.н., доцент

Гладушняк О.К., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Станкевич Г.М., д.т.н., професор

Савенко І.І., д.е.н., професор

Ткаченко Н. А., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор